

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
Arad, Bul. Regina Maria 24

Telefon: Redacția și admin 16-50.
Epigrafia 20-71

Apare sub conducerea unui comitet

Abonamentul: Lunar L e l 1500+100
Pentru membrii Sindicatelor 1300+100
Autorizată, Instituții 45.000 Lei pe an

Temeiurile unirii românilor

de prof. Nestor D. Covaci

vicepreședintele Uniunii Patriotice, org. Arad.

bluce — țată ideile pe cari le proclamă
acei mari bărbați la Alba Iulia.

Oare aceste idei sunt mai prejos decât cele ale răsismului? Oare acestea au adus noul război? Nu, nici odată nu.

Dacă aceste idei ar fi fost respectate,

am fi ajuns și la îndeplinirea punctului patru din acea hotărâre, ca „congresul de pace să înființeze comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici deopotrivă. Iar în viitor să se elimineze războiul ca

mijloc pentru regularea raporturilor internaționale.

Azi, când sărbătorim reînnoirea din nou a sânelor mamei a Ardealului de Nord, când sărbătorim a 27 aniversare, de la acea hotărâre din Alba Iulia, gândul nostru se îndreaptă către acele trupe victorioase române și sovietice, care oț la oot au desrobii din nou acest blăjin popor, care este hotărât să meargă pe drumul democrației și să traducă în sfârșit în fapt mărețele idealuri umane și românești cuprinse în declarația istorică de la Alba Iulia.

La procesul dela Nürnberg

Generalul german Lahusen a desvăluit legăturile armatei germane cu organizația gestapo-ului

— O interesantă declarație a lui Rudolf Hess —

NURNBERG. — În ziua de ieri, marele proces dela Nürnberg a fost întrerupt pentru câteva ore pentru a prezenta în fața Tribunalului Internațional câteva filme documentare naziste despre masacrele și ororile săvârșite de către hitlerişii, la dierste lagăre de exterminare, în special la cele dela Belsen și Dachau.

După ce aceste filme au fost rulate, a fost citat ca martor în fața Tribunalului, generalul Lahusen, primul martor german dela începutul procesului.

Acest general a făcut parte din serviciul secret german și avea contact direct cu Marele Stat Major al armatei germane.

Acest general bătrân și pleșuv, a depus jurământul în fața Tribunalului punând mâna pe cruce și declarând: „Jur pe Dumnezeu că voi spune adevărul și numai adevărul!”

Generalul a declarat că a făcut parte din Marele Stat Major al armatei austriece și după ocuparea Austriei de către trupele naziste a intrat în serviciul secret german având șef imediat pe admiralul Kanaris, care era unul dintre organizatorii serviciului secret german.

El a arătat că națiii conspirau tot timpul contra păcii și a umanității și a arătat că toate planurile de agresiune erau întocmite de către Keitel și Jodl.

Generalul Lahusen, a văzut mai multe documente secrete semnate de către Keitel și Jodl, referitoare la atacurile pănute contra Cehoslovaciei, Poloniei, Franței și Uniunii Sovietice.

A declarat că a luat parte la o conferință a lui Hitler la care s'a hotărât agresiunea contra peninsulei Balcanice.

Toate documentele și actele diplomatice au fost falsificate de către națiii. În deziția sa martoral a declarat că are cunoștințe că telegrama pe care Seiss-Inquart a adresat-o lui Hitler pentru a interveni în Austria a fost dictată la telefon acestuia de către Göring.

Generalul a mai declarat că Gestapoul

oare stătea sub ordinele directe ale lui Himmler, era în strânsă legătură cu Statul Major și acționa la cererea acestuia, care primea ordinele directe dela Hitler.

După cum a arătat generalul Lahusen, toată organizația nazistă împănăta armata și avea deplinul asentiment al Marele Stat Major German dirijat de generalii Keitel, Jodl și alții.

Conform depoziției generalului, înaltul comandament a dat ordin concret ca o parte a prizonierilor sovietici să fie împușcați.

La ședința de azi, Rudolf Hess a declarat că și-a asumat toată răspunderea și până în prezent, din motive tactice a simulat că și-a pierdut memoria.

Uniunea Sovietică cere respectarea Chartei Națiunilor Unite

Declarație d-lui Gromiko

LONDRA. La ședința Comisiei pregătitoare a organizației Națiunilor Unite, dl. Gromiko, delegatul sovietic, a obiectat în contra propunerii de a se stabili un comitet temporar, care să administreze coloniile. Uniunea Sovietică nu poate accepta o astfel de propunere, deoarece Charta Națiunilor Unite nu prevede înființarea unui astfel de comitet care în consecință, ar fi anuconstituțional. Uniunea Sovietică admite însă, ca adunarea generală să creeze unele organisme auxiliare. Dar comitetul propus nu este un organ auxiliar. Acest comitet temporar n'ar avea nimic de făcut, căci n'are nici un fel de teritoriu de administrat, Charta Națiunilor Unite vorbește despre fostele teritorii inamice, acele cedate benevol Națiunilor Unite și teritoriile care au fost sub mandat. Nu s'a auzit încă de nici un stat, care s'ar fi pus benevol sub administrația străină. Înființarea acestui comitet ar înțarzia numai aplicarea Chartei Națiunilor Unite.

Înainte de a părăsi țara

Di Mark Ethridge a avut întrevăderi cu mai mulți membri ai guvernului român

BUCUREȘTI. Dl. Mark Ethridge, trimisul special al guvernului Statelor Unite, precum am anunțat, a părăsit Capitala, reînțorcându-se în Statele Unite.

Ultimea zi a vizitei dlui Ethridge în Capitală, a fost consacrată unor întrevăderi importante, astfel de-a a avut o întâlnire cu dl. general colonel Susai kov, locșitorul Președinției Comisiei Aliațe de Control în România, cu dl. general C. Vasiliu-Răscănu, Ministrul de Război, mai departe cu dl. Gheorghe Tătărescu, vicepreședintele Consiliului de Miniștri, dl. avocat Sraler, Secretar General al Ministerului Internelor, precum și dlui Maniu și Mihăiache. Dl. Ethridge a făcut apoi o vizită de rămas bun dlui Petru Groza, Președintele Consiliului de Miniștri la Președinție.

Telegrama dlui Kalinin adresată M. S. Regelui Mihai I.

BUCUREȘTI. — Dl. Kalinin, președintele Prezidiului Suprem al Uniunii Sovietice, a adresat o telegramă M. S. Regelui Mihai I, cu ocazia aniversării soluției socialiste din Octomvrie, mulțumind pentru bunele urări ale Sărmăntului nostru.

de la 1 Decembrie 1918 s'a venirol, prin hotărârea Adunării Naționale de la Alba Iulia UNIREA TUTUROR ROMANILOR. Această unire nu s'ar fi din dărnicia unei pucerii luate dintr'o trănicio și îndelungată luptă istorică. Temeiurile ei sunt și nesguduite, spune unul din noștri istorici.

caușă a înființării unele din aceste uniri. PĂMÂNTUL românesc înființare bine încheiată. Un geograful francez ne arată că dintre țările Europei Centrale, pământul cel mai bine potrivit îl formează România, având ca Carpații și colinele din preajma lor, au adaptat în cursul vremurilor.

De aci, din Carpați, — ieagănu formă acestui popor, — se întinde spre nord, spre frontul moldovean și bucovinean, spre miazăzi frontul munșean cu care drumul comercial al Dunării, iar spre apus frontul transilvănean. Avem astfel în această înființare a pământului românesc, muntele, colina și câmpul.

Profesorul G. Vălsan arată că Transilvania este partea cea mai de frunte a pământului românesc, fiind o așezare în formă de ceapă, având de toate părțile țări românești, ca Banaț, Banat, Muramuroșul, Bucovina, Moldova, Muntenia și Oltenia. Toate aceste regiuni formează o unitate inderucabilă din toate punctele de vedere.

De aci, din Carpați s'a coborât acest popor, împănând toate platurile împrejurătoare, răgrănând cu dănilie, ba mai mult cu legile lui până aproape de epoca noastră. Unul din istoricii mai vechi ne arată că acest popor prin voladatele și chinezatele sale forma un popor, având așezămintele, cărmuitorii și obiceiurile, la fel ca în celelalte țări românești.

Nu vom aminti aci, nici feudale pe cari domni cilor două Principațe le au avut în cursul vremii, în Ardeal și nici de nonumăratele treceri de oști, din o țară sau alta a Carpaților, cari toate au contribuit la întărirea ideii, CA ACESTE TREI ȚĂRI, UNA SUNT.

E slobod să mai cânt de Mihal Beniuc

Am coborât din munte și bolovan,
Legendele lui Horia mi fierb în sânge,
În doina mea Ardealul plânge
Și oer dreptate două mi de ani.

Eu sunt primăvara timpurilor noi,
Fiegt din rând cu cei ce scurmă ghea
Și foștii vin să vă întreb pe voi:
E slobod să mai cânt în România?

Ar trebui să-mi bag un sămădău,
Ca numărul dușmanilor să-mi iasă —
Hei! ce-am să-i oale odată crunt în țină
Neorățator, fără păreri de rău.

Pașii mei pasă că mă blăștămăși
Și mălungăși cu plece ca pe căine;
Despuiul meu a fost și va rămâne
Să-mi port melancolia sub Carpați.

Fluerul Iancului mi-l puneți în gurg,
Scriviți-mă cu roșea în Bălgărad,
Prim țărnuț vos, înclinat de ură,
Toț am să-mi tai cu câncetele vad!

Variete Dancing Bar **ARIZONA** Arad, Strada Duca — Telefon 17-33

Baroc Băby dans. revista
Stanciu Keti Ureliansky
Sisters Rivals
Tirpek ster Alexander's
Ni ulescu Anca
Bety Nice, diseusă
Kviatovsky Sivens
Feicia Laura
KOZAK PAUL orchestră și **TITI**
acordeonistă, 1057

De Luni la **"ARO"** Surpriza stațiunii! Un film nou american! **Szöke szakáll** S. „7 fete îndrăgostite“

Depozitul de beuturi spirtoase **GUI PETRU** Arad, Strada Greceanu Nr. 21 Cumpără sticle goale, plătește bine! 1058

Se caută pt. cumpărare 1035 cazane de luciu capacitate 200—300 litri Oferte la Fabrica Textilă, secția cantină

Cumpări Orice fel de **cărți, gramafon, note și instrumente muzicale!** 1034 **LIBRO** Bd. Regina Maria Nr. 12

Urania Tel. 12-32. Repr. la 3, 5, și 7. Dum. 11.30 matineu. Sala bine înalță. Azi! Premieră. Marele film sovietic de aviație 1031 **Pe aripele dragostei** (Sub cerul Moscovei)

Di prefect Voștinar ia parte la conferința Partidului Social-Democrat

D. prefect Voștinar Gheorghe a plecat la București, unde va lua parte la conferința generală a Partidului Social-Democrat, care va avea loc în zilele de 1 și 2 Decembrie.
La conferință se vor debate următoarele probleme:

Situația politică, raportori d. ni Ștefan Voitec și Loțar Radăceanu. Alergic, raportor: dl. Titel Peștescu. Situația economică, raportori d. ni: Ștefan Voinea și Tudor Ionescu. Chestiuni administrative, raportor d. Tudor Iordăchescu.

Un nou transport de bumbac sovietic

În cursul zilei de ieri a sosit în portul Constanța un nou transport de bumbac din Uniunea Sovietică, în cadrul acordului comercial româno-sovietic.

El vorba de cca 36 vagoane bumbac puf, care în momentul de față sunt în curs de descărcare.

CHEMAREA

Comitetului Județean Arad al Frontului Național Democrat, în colaborare cu Partidul Național-Liberal (Tătărescu)

Pentru aniversarea unirii Ardealului,
pentru înfrățirea naționalităților conlocuitoare,
pentru reconstrucție,
pentru democrație,
pentru prietenia veșnică cu U. R. S. S.

veniți azi, 1 Decembrie, orele 3 după amiazi la
MARELE MEETING din Palatul Cultural,
la care vor lua cuvântul reprezentanții tuturor organizațiilor democratice și Armatei Române!

Trăiască Ardealul unit cu Patria Română democratică!
Trăiască U. R. S. S., prietena și sprijinitoarea României!
Trăiască guvernul de concentrare democratică Petru Groza, care ne-a adus Ardealul și ne asigură unirea lui trainică cu Patria Mamă!

Comitetul Județean Arad al Frontului Național Democrat,
în colaborare cu Partidul Național-Liberal (Tătărescu)

Comemorarea zilei de 1 Decembrie în școli

Ministerul Educației Naționale a dat dispozițiile următoare în ceea ce privește comemorarea zilei de 1 Decembrie, realipirea Ardealului la Patria-Mamă. Elevii nu vor participa la niciun fel de manifestări. În această zi se vor ține

cursuri, copiii sunt obligați a participa la cursuri. Profesorii vor vorbi despre însemnătatea zilei. Comemorarea aceasta având loc în localul școlii, orice abateri vor aduce aspre pedepse.

Invalizii se încadrează în Apărarea Patriotică

Asociația Invalizilor Victoria-I. O. V. R. din Arad, în urma ședinței avută în ziua de Duminică, 25 Noembrie 1945, intenționa a se transforma în sindicat. Deoarece însă aceasta nu e cu putință, în ședința de mâine se vor discuta modalitățile de încadrare a acestei asociații în „Apărarea Patriotică”. Aceasta cu atât mai mult cu cât „Apărarea Patriotică” așt în timpul

razbolului, cât și după terminarea lui, a căutat pe toate căile să vină în ajutorul invalizilor. Deci toate revendicările invalizilor vor fi aparate cu mai mult succes în cadrul „Apărării Patrioțice”.
De altfel această este și dorința majorității membrilor fostei organizații I. O. V. R. Arad.

De sărbătorile Crăciunului populația Aradului va primi zahăr

Oficiul de Aprovizionare al Municipiului Arad, a primit o înștiințare din București dela autoritățile competente conform căreia populația din cuprinsul Municipiului Arad, în vederea sărbătorilor

Crăciunului va primi zahăr. Din transportul de zahăr care în scurt timp va sosit la Arad, se va distribui pe lunile Octombrie, Noembrie și Decembrie.

1030 Ultimele 2 zile la 1026
cinematografe **SAVOY și ARO**
cel mai mare film muzical înfăptuit de studiourile maghiare
„Dragoste de Tian“
Javor Pal, Simor Erzs, Lukacs Margit
Reprezentării în ambele cinematografe la 3, 5, 7, la Savoy zilnic matineu la orele 11.30 și 13 La Aro Duminică repr. la orele 11, 1, 3, 5, 7

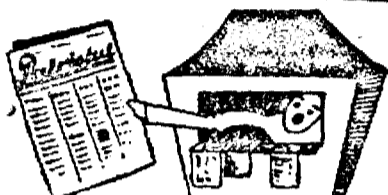
Forum Telef. 20-10. Repr. la 3, 5, și 7 —
Azi premieră **„Cetatea sburătoare“**
Aventurile senzaționale ale unui echipaj din primele „cetăți sburătoare” atacat în plină pace, de năvălitorii niponi.
Warner Broos film. 1028

Royal Tel. 19-33. Repr. la 3, 5, și 7 fix. Dum. la orele 11.30 fix, matineu
Azi, premieră 1029
Taverna uitării
(Café du Port)
Cântec, dans și muzică
cu: René Dary — Maurice Renny

Teatrul Național din București la Arad

Azi, 1 Decembrie, la orele 20, în sala oficială al Teatrului Național din București, prezintă puternica dramă capodopera literaturii românești „Vădușul” de Barbu Delavrancea — cu această piesă Teatrul Național inaugurează deschiderea stagiunii anului. Amestec de patimi uluitoare de zguduătoare, dragostea și ura se întâlnesc, culminează, atingând peroxismul. În fruntea tribunei sunt mari artiști, Al. Cristea, H. Polizu, Athanasiu, Magry Avram, Nicolau și alți artiști de seamă. Bilet la agenția Ilies.

Duminică, 2 Decembrie, la orele seara, Teatrul Național din București prezintă la Teatrul Comunal „Scrierile de dragoste”, piesa care a fost jucată în Capitală de peste o sută de ori. Acțiune dramatică fulgerătoare, moment extraordinară.

MICA PUBLICITARIA

AGENTIA HATSCHER, bul. Carol I, telefon 1695. (Sumele în milioane lei). 30: centru, 2 apartamente moderne. 18: colț, prăvălie, 2 apartamente, hăl. 16.5: tramvaiului clădire camere, confort. 12.5: Aspra, vilă familiară. 1033

TABLOURI covoare, cărți și cadouri, cumpărați la Comisionul „Bell”, Palatul Orășay. 3264

BIRJA în stare bună de vânzare. Str. Viorelelor 15, Micalaca-Nouă. 3540

CASA se caută urgent spre cumpărare, aproape de centru, până la 10-12.000.000 lei. Informații: Emilnescu 8, Comision. 854

DE VANZARE jumătate dormitor modern, bufet de bucătărie, teighea de 3 metri, paravan cu geamuri, pat de copil de fier, sobă de tablă, Sava Raicu 203. 3550

TRADUCERI, copieri, multiplicări, corespondență cu taxă redusă primesc „Pallas”, Coșbuc 1. 3456

UCENIC se primește Frizeria Jäger, vis-à-vis de biserica roșie. Bul. Reg. Ferdinand. 3563

CUMPAR mașină de treierat No. 6-8, marca M. V. sau indiferent marca, în stare de funcționare. Adresa la ziar. 1059

PALTON BARBATESC de vânzare, prima calitate. Telefon 27-77. Strada Iosif Vulcan 4. 3342

ANGAJEZ în casă. Dr. Ispravnic, Bul. Reg. Ferdinand 25. 3536

CUMPAR cismuțe de lamă 37-38 în stare bună. Telefon 12-61. Andrei Mureșanu 6. 3536

DE VANZARE o garnitură de treierat formată din batocă pe bila, tractor Fordson cu piuguri și cazan. Strada Clurel 17, Oradea. 3534

PIERDUT pe Str. Blanduziei mănășă gris barbătească. Găsiți-crul predea în Str. Blanduziei 28, contra recompensă. 3583

PIERDUT carneț consum CFR No. 2826 pe numele Zăcol Petru. Declarați. 3582

URGENT de vânzare 1 bicicletă trisporturi și o blanz neagră de mână. Adresa la ziar. 3553

Corso Telefon 23-64. Repr. la 3, 5 și 7 fix

Vrăjitorul din Oz
Judy Garland
Jurnal rusesc 1027

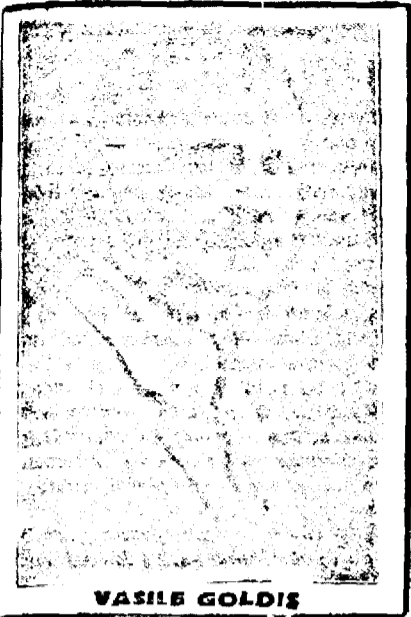
Testamentul lui Vasile Goldiș, secretarul marelui Adunări Naționale din Alba-Iulia

Poporul român se organizează în Stat liber și independent pe temeiurile democrației

— „Trebuie să asigurăm tuturor neamurilor și tuturor indivizilor conlocuitori pe pământul românesc aceleași drepturi și aceleași datorii” — „Să jurăm credință națiunii române, dar tot alături să jurăm credință tare civilizației umane” — Cum a pregătit Vasile Goldiș istorica adunare din Alba-Iulia —

Ceeace a fost trădat de partidele istorice — va fi realizat de democrația română de azi

de Gh. I. Neamtu

VASILE GOLDIȘ

Trădarea trecutului apropiat ne-a smuls Ardealul. Pe suferințele fiilor și pe doliul din vălul disperării. Au plâns jalba lui: codrii, munții și văile, totul era strănucit pe pământul, unde doinele amuțiseră.

Puș-au preț pe capul său, vânzându-l ca pe ceva de prisos pentru că se răscăntă de fasciști și horțiiști maghării.

Strigătul pălămirii a pătruns până la noi. Știm cu toții că Ardealul este în Vest, iar nu în Est și că lupta fi-rească era alungarea fasciștilor și desrobirea Ardealului.

Năzuințele noastre s'au împlinit iar suferința a luat sfârșit prin năv-nița României și glorioasa Armată Roșie, care au sfărâmat definitiv lanțurile ce țineau trupul Transilvaniei. Au spălat rușinea, alipind-o la trupul mamei sale: România. S'a rupt odată pen-tru

și a tuturor românilor s'a așezat timp eră strănucit pe pământul, unde doinele

șle răscăntă de fasciști și horțiiști

in Vest, iar nu în Est și că lupta fi-

nica luptă dreaptă dusă de viteza Ar- ce țereau trupul Transilvaniei. Au totdeauna cu rușinosul diktat dela

și că împotriva aspirațiilor diferitelor naționalități se pot numai așa împlini, dacă s'a asigurat unitatea și existența de Stat a țării. Chestiunea naționalită-ților se poate rezolva numai asigurând libertatea individuală a singuraticului. Vorbind despre tendințele diferitelor naționalități din sânul unui Stat, el spune:

„Sunt convins că nici individ sin-gularic, nici națiune prin ură și invidie nu s'au făcut mai mare, dar nimeni n'a devenit nici mai mic din pricina că a fost hulit sau bat-jocorit.

Mărimea pentru care ne-am născut, nu prin păcatul și lăcomia altora, ci numai prin propriile noastre greșeli vom pu-te-o pierde”

Marele gânditor și luptător arădean in-cheia convingea să prin următorul pa-sagiu: „Nu există putere care s'ar pu-tea împotrivi căutării vremii,

nu există popor care s'ar putea sustrage progresului general

și poziția ce urele popoare ocupă în anumite epoce, depinde dela chipul în care s'au apăsător de idelle dominante, ridicându-se la lungă stare și putere, ori coborându-se și nimicindu-se. După cum înviesc la realizarea idelle dominante a veacului lor, ori s'au în contradicție cu aceasta; pen-trucă precum la indivizi, așa și la popoare.

puterea și mărirea lor atârâă de serviciul ce-l aduc pe altarul înfe-reselor comune”.

În mișcarea pentru unitatea românilor ardeeni cu Patria Mamă, Vasile Goldiș a jucat un rol covârșitor, el a fost propunătorul unirii la care au răs-puns românii, stifele cărora erau pre-gătite prin suferințele de 1000 de ani sub opresiunea străină.

Cartea de aur a libertății și buneii înțelegeri între popoare

Azi când sărbătorim a 27-a aniversare a realipirii Ardealului la Patria mamă, sufletele emoționale ale cetățe-nilor rupți din coapsa bătrânului pământ ardelean, prosiăvesc cu adâncă cănsire figurile reprezentative care au dus la lupta pentru desrobirea și uni-rea Ardealului.

Cetățea Aradului a fost leagănul acestei mișcări, ea a dat și adăpostit pe iluștrii luptători ai cauzei românești,

printre care sunt: Vasile Goldiș și Ste-fan Cicio-Pop.

Le datorăm princului recunoștinței no-ștre profund omagiu, iar împlinindu-ne gândurile la această zi mare să îndrăz-nim a merge și a șterge praful de pe cartea de aur a libertății și buneii în-telegeri între popoare, scrisă cu atât en-tuziasm de către sfetnicul unirii Vasile Goldiș.

a Statului și înrăușind relațiunile in-ternationale de așa manieră încât în mod fatal sfârșiau prin războiu.

„NU EXISTA POPOR CARE S'AR PUTEA SUSTRAGE PROGRESULUI GENERAL

Iată că imperativul vremurilor de azi cer să ne trezim din intoleranța pre-cutului și să luăm drept ghid principiile marelui luptător Vasile Goldiș.

Vorbind despre influențele ce se exer-cită în mod natural asupra popoarelor, spune: trei idelle exercită asupra noastră o influență horțitoare: idella libertății, idella egalității și idella naționalității. Naționalitatea — spune Vasile Goldiș — nu este altceva decât același constin-ță a apartinerii laolaltă ce naște din-tr'o mulțime mai mare de oameni din amintirile trecutului, starea lor pre-zență și ceiace derivă din această co-munitate a lor de interese și sentimente. Referindu-se la problema naționalită-ților spune: „...fie că pornim din intere-sele generale ale țării, fie din cele spe-ciale ale naționalităților, judecând cu minte, ajungem numai la o concluzie: că așa putem asigura interesele națiu-nii politice, dacă se vor îndeplini toate aspirațiile de limbă ale naționalităților

Vasile Goldiș apostolul libertății, nirațiilor și al unirii românilor

Născut pe piazurile arădene din co-muna Seleuș-Cicirei la 25 Noemvrie 1862, Vasile Goldiș, fiu de preot ortodox român, primind o aleasă instrucție sco-lară și educat într'un spirit înalt pa-triotic, luând contact în străinătate cu cercurile democratice progresiste, cu-rensând situația grea a populației ro-mânești sub stăpânirea habsburgilor, s'a dedicat cauzei libertății, înfrățirii și unirii.

Vasile Goldiș a fost timp de un deca-niu directorul celui mai mare ziar ro-mânesc „Românul”, fondat în anul 1910 la Arad. El era cunoscut ca un om politic de marcă, eminent profesor, lu-sru orator și abil mânător al condeiu-nii. Ca ziarist, avea o notă proprie, ră-pundea oricui i se adresa, fără alegere. Democrat, Civilizat, Spiritul său de ordine și muncă disciplinată și hotărâ-tă își avea originea în cultura sa clasică, care l-a dat posibilitatea lui Vasile Goldiș de a se situa pe un soclu ridicat, pe o tribună înaltă și a tot cuprinză-toare de pe care să scruteze până de-faptă căile viitorului. I-a înocuită avân-tul și pașosul oratoric, i-a inspirat cu-rajii opiniilor și l-a deprins cu un șil concenat al scrișului, fiecare cuvânt devenind o tîmbiță de chemare la în-cieștarea bătaiei împotriva opresiun-ilor vrăjmașe.

TESTAMENTUL DEMOCRATIC AL BUNEII INTELEGERI

Un adevărat luptător, Vasile Goldiș ocupă loc printre cei mai de seamă oa-meni și cucerători politici români și printre cei cîntăi mânătorii ai condeiu-nii din tinuturile acestea. În memora-bilele sale discursuri și articole din pe-riada 1910—1916 este ilustrat prin vo-cabularul său politic atât de nuanțat și de științific.

Maturitatea sa și concepția larg democratică în legătură cu convie-tuirea popoarelor, este frumos og-lindită în conferința despre „Chea-tiunea naționalităților”, roștită la Oradea sub auspiciile societății de sociologie a lui J'aszi Oscar.

Răstomul cartea lui Vasile Goldiș un-de tratează problema naționalităților, desprindem adevăratele principii demo-cratice călăuzitoare în această chesti-une devenită azi atât de actuală.

El a lăsat testamentul democratic al buneii înțelegeri, dar care a fost călcat în picioare de către aceia că-re s'au perindat la pozițiile de con-ducere ale țării

și care în loc să facă ceva constructiv în acest sens au atârâat pe unii contra altora, slăbind astfel coeziunea internă

Organizarea în Stat liber și independent pe temeiurile democrației

În anul 1918, perioada revoluționară, în cotidianul „Românul” a apărut un manifest adresat către toate popoarele lumii, scris pe prima pagină în românește și franțuzește din care extragem un interesant pasaj:

„Națiunea română renunță la milioa-ne barbare pentru reguarea raportur-ilor dintre popoare și ea protestează înaintea lumii întregi împotriva fărâ-delegii guvernului maghiar, care și acum încearcă a supuna națiunea ro-mână dominației sale și o împiedică dela constituirea sa de Stat liber și in-dependent.

„Națiunea română din Ungaria și Ardeal nu dorește să stăpânească asupra altor neamuri. Lipsită cu desăvârșire de orice clasă istorică stăpânitoare națiu-nea prin ființa sa însuși este întrupa-rea democrației celei mai desăvârșite.

Pe teritoriul său strămoșesc națiu-nea română este gata a asigura fie-cărui popor: deplină libertate na-țională și organizarea sa în Stat liber și independent o va întocmi pe temeiurile democrației, care va asigura tuturor indivizilor aflători pe teritoriul său egalitatea condi-țiunilor de viață, unelul mijloc al desăvârșirii omenești”.

Așfel înțelege Vasile Goldiș unitatea națională încordată într'o democrație constructivă. Deaceia marele gânditor a fost ales solul care a dus actul uni-ril Regelui Ferdinand I-ul în ziua de 14 Decemvrie 1918. Un rol capital în actul unirii l-a jucat asociațiunea „As-tra” care după cum mărtuiesc Vasile Goldiș în prefața lucrării sale „DIS-CURSURI” — n'a fost o societate cul-turală oarecare. Ea a fost o instituțiune națională cu adevărat un fel de Stat românesc în împărăția habsburgilor. Ea este adevărată fărâșoară a zilei de 1 Decemvrie 1918”.

Când Vasile Goldiș a ținut legenda-rul său discurs a spus printre altele: „După drept și dreptate românii din Ungaria, Banat și Transilvania, împreună cu toate teritoriile lo-cuite de danșii trebuie să fie uniți cu regatul român”.

În altă parte a discursului spune: „...Noi unire de acum a tuturor ro-mânilor, care de data aceasta va fi în-tegrală și pentru eternitate, se face prin strălucita învingere a armelor purtate pentru civilizațiune...”

În spiritul principiului libertății ade-vărate a tuturor neamurilor și cel al egalității condițiilor de viață

pentru fiecare individ al oricărui na-țiunii, este principiiul înovărității tuturor națiunilor abere într'o co-munitate internațională, spre a îm-piedeca nedreptatea și a scuti pe cei mari și mici deopotrivă. Va trebui să asigurăm tuturor neamu-rilor și tuturor indivizilor conlocu-itori pe pământul românesc aceleași drepturi și aceleași datorii”.

„Civilizațiunea care se-a eliberat ne obligă să pășuim în noul Stat orice privilegiu și să statorim ca fundament al acestui Stat: munca și răspata ei integrată”.

„Să jurăm credință națiunii româ-ne, dar tot ștunc să jurăm credin-ță tare civilizației umane”, — scria Vasile Goldiș.

Acestei litere figură a cauzei pentru libertatea și unirea românilor i-se cu-vine un omagiu de pioasă recunoștință și dacă până acum țesămentul lui a fost neglijat, să-l înfruptăm noi, pen-truca să căștigăm România pe temelia unei adevărate și sincere democrații, realizând o armonioasă conviețuire cu naționalitățile conlocuitoare, făurind totodată o Românie liberă, independen-tă și democratică în adevăratul înțeles al cuvântului.

A. R. L. U. S.

Anunțăm membrii noștri că la radio România și București, în fiecare Sâmbătă de la orele 20-21 se poate asculta „Ora ARLUS”.

Programul compus din concerte, solo, recitari, etc. este ales cu concursul celor mai proeminenți artiști ai capitalei sau a țării.

LIMBA RUSA. Doamnele și domni care știu și doresc a preda limba rusă sunt rugați a trece pe la sediul nostru pentru a se înscrie la cursurile inițiate în București de Asociația noastră.

Aceste cursuri vor dura circa două luni, participanții având întreținerea gratuită.

Rugăm insistent membrii noștri, în vederea Adunării Generale apropiate, să binevoiescă a trece pe la sediul nostru, pentru a se pune în curent cu planul cotizațiilor.

Duminec, 2 Decembrie a. c., orele 11, la sediul Asociației A. R. L. U. S., din dr. Sidonia KRAUSZ, va ține o edificatoare conferință despre:

„MEDICINA IN U. R. S. S.”

Această conferință este a treia în ciclul proscris de d-nele membre ale Asociației.

Publicul este rugat a participa în număr cât mai mare, dat fiind importanța subiectului, cât și competența conferențierei.

**Știri
Sindicale**

SINDICATUL SANITAR, SECȚIA DENTISTILOR ADUCE LA CUNOS. TINTA MEMBRILOR SAI că Duminec, 2 Decembrie, orele 10 dimineața se țin cursurile profesionale obligatorii pentru ucenici, iar la ora 11 a. m. se vor ține cursurile profesionale pentru dentații tehnicieni. Este în interesul membrilor de a participa la aceste cursuri.

INVITARE. Sindicatul Unit al Muncitorilor și Muncitoarelor din Industria de Îmbrăcăminte Arad, P. Avram Iancu No. 10. Invită pe toți membrii la adunarea care se va ține în ziua de 2 Dec., ora 9.30 în localul Sindicatului. Prezența obligatorie.

EXPOZIȚIA COLECTIVĂ DE PICTURĂ din BUCUREȘTI
Arad, Bulevardul Reg. Maria 22
se închide Duminecă 2 Dec. a. c.

Personalele care au reținu și accontat tablouri, sunt rugate a le ridica. Pictorii exponanți multumesc pe această cale publicului arădan care le-a dat un larg concurs moral și material. 3587

FARMACILE DE SERVICIU

Weisz, Piața Avram Iancu și Janka, Bul. Regele Ferdinand.

Noul orar al farmaciilor: farmaciile sunt deschise între orele 8-13, 15-17.

Sâmbătă, 1 Dec., orele 6 d. m. fix
Duminec, 2 Dec., orele 3 d. m. fix

În cadrul acțiunii „Totul pentru înfrângerea războiului” întreprinsă de Apărarea Patriotică, va avea loc în sala Teatrului Popular un mare

aranșat de **FESTIVAL ARTISTIC**
dl. POP VICTOR și soția, PUTTY
cu concursul d-ilor POP SUZY și M. HEGEDUS
orchestra VASICA
și 24 dansatori și dansatoare.
Bilete de vânzare la agenția Ilie, Bul. Reg. Maria No. 24 și la sediul Apărării Patriotice, Bul. Reg. Maria No. 8.

Patriotul Sportiv

Adunarea Comisiei de inițiativă pentru construirea stadionului

— S'a hotărât definitiv transformarea arenei Gloria în stadion —
— Toate comisiile țin astăzi ședințe —

Joi d. m. a avut loc în localul clubului sportiv SGA. o mare adunare a comisiei de inițiativă pentru construirea stadionului sportiv din Arad. După mai multe discuțiuni și propuneri diferite s'a ajuns la concluzia că arena Gloria în situația actuală este cea mai potrivită pentru a fi transformată în Stadionul Organizației Sportului Popular, stadion la care vor avea accesibilitate toate grupările sportive din Arad, indiferent de categorie.

În urmă s'a procedat la alegerea Comitetului de Conducere, a Comisiilor tehnice, administrative și juridice. Această alegere a fost primită cu entuziasm de întreaga adunare. Compoziția comitetului și a comisiilor este următoarea:

COMITETUL DE CONDUCERE PENTRU CONSTRUIREA STADIONULUI

D-nii Voștinar Gheorghe, prefectul județului, dr. Pălincăș G. Ioan, primarul Municipiului, Blaga Nestor, Szabo Nicolae, Neuman Francisc, Herzog Andrei, lt. col. Dumitrescu Marin, dr. Botiș Aurel, ing. Cosacenco Vladimir, G. Simion, Szalai Geza, Znorovschi Francisc, Bogdan Ionel, Dehelean, dr. Schiopu, Bozgan Gheorghe, Voitovici Mihai, Weinberger Frederic.

COMITETUL FINANCIAR:

D-nii Gardos, Mesaroșiu L. Ioan, Scriban Nicolae, Eichner Acașiu, Herzog Tiberiu, Lupșa Coriolan.

COMITETUL TEHNIC:

D-nii ing. Cosacenco Vladimir, ing. Novac, ing. Steiner, Popa Dumitru.

COMITETUL JURIDIC:

D-nii dr. Saimon I. dr. Butariu Miron, dr. Gașobievici, Chiorean.

Azi după masă la orele 15.30 toate comisiile pentru construirea stadionului vor avea ședință în Localul Comisiei Locale a Sindicatelor Unite. Membrii Comisiilor sunt rugați să se prezinte în număr cât mai mare pentru a se discuta toate problemele în vederea construirii stadionului.

Matchuri de popice pentru campionat

În ziua de 2 Decembrie, se vor disputa următoarele matchuri de popice pentru campionat:

CATEGORIA A. Gutenberg—SGA. orele 15 arena Măcelari, arbitru Cătana; Armonia—Întreprinderea orele 15, arena Naghi Bela, arbitru Vlas Gh.; Tricolor—Fortuna, orele 10.30, arena Tricolor, arbitru Balog Grădiște. Prietenii orele 15, arena Grădiște, arbitru Kiss; Metal—Transilvania, orele 15.30, arena Metal, arbitru Daul; CFR. Măcelari orele 11, arena Metal, arbitru Blaj.

CATEGORIA B. Armonia—Sparta orele 11 arena Naghi Bela, arbitru Lascu; Transilvania—Ameștea orele 15, arena Tricolor, arbitru Veseli; Vulturul—Fortuna orele 15, arena Fortuna, arbitru Drechin; Gloria—Tricolor, orele 9, arena Naghi Bela, arbitru Curiță.

REPREZENTANȚII TUTUROR GRUPARILOR DIN CATEG. I A SI II A sunt rugați a fi prezenți luni, 3 Decembrie 1945, orele 16.30 la sediul comisiei districționale de fotbal din str. Eminescu, fiind de rezolvat probleme foarte importante, care privesc toate grupările.

În cadrul unei acțiuni sociale

Gărzile Cetățenești organizează la 8 Decembrie un bal

Gărzile cetățenești au pornit o acțiune socială pentru procurarea de haine călduroase pentru cei ce activează în cadrul gărzilor și sunt lipsiți de aceste articole acum în pragul iernii. Populația orașului Arad a putut constata că membrii Gărzilor Cetățenești au vegheat pentru siguranța publică în orașul Arad, sacrificându-și nopțile, depunând o muncă istovitoare și uneori punându-și viața în primejdie. În majoritatea lor, membrii acestor gărzii sunt muncitori săraci a căror posibilități de existență sunt minime. deci comandamentul Gărzilor Cetățenești s'a gândit să procure îmbrăcăminte călduroasă acelor cari în nopțile friguroase de iarnă vor continua să vegheze pentru securitatea publică.

Zilele acestea a avut loc la Primărie o ședință în legătură cu această problemă, unde dl. prefect Voștinar a propus să se pornească o acțiune socială pentru procurarea îmbrăcăminte și încălțăminte necesare Gărzilor Cetățenești.

În acest sens, în ziua de 8 Decembrie va avea loc în toate sălile cafenelei „Dacia” halul Gărzilor Cetățenești al cărui beneficiu va fi întrebuintat pentru procurarea celor necesare, pentru că Gărzile Cetățenești să-și poată îndeplini și pe mai departe misiunea lor. Pregătirile în vederea acestui bal au început de pe acum. Cei ce vor participa, vor avea ocazia, pe lângă că se vor distra bine, să participe la o acțiune socială.

Înmormântarea unei alte victime a evenimentelor din 8 Noembrie

Eri la orele 2 după amiază a avut loc înmormântarea studentului Nicolae Tudor în vârstă de 21 ani, mort în urma sângeroaselor evenimente dela 8 Noembrie. În fața mormântului proaspăt deschis au roșit cuvinte emoționante d.

Mizerii cotidiene

MIDINETE...

Medinetele sunt toate cochete — asta cred că o știți și d-voastră — și sunt foarte frecvente pe Corso, uneori chiar și pe acoperișuri, dar numai atunci când „copul” au prins de... veste!

Astăzi midineta Nr. 1 nu are noroc! Așteaptă mai bine de o oră și fraierul nu și-a jăvut încă apariția...

L-a cunoscut deabia ieri, în timp ce se plimba cu ciclu și l-a promis un rendez-vous pentru astăzi...

A, uite-l că vine! Domnul e elegant și bine dispus. Le n'or purta ochelari ar fi un tip chiar bine. E volaior și câștigă frumos. Tocmai ce-i trebuia midinetei. Si-au strâns mâna și au plecat. Unde, îi privești.

Restul poveștii nu mai prezintă importanță, ajură de faptul că și Biroul Judiciar a înregistrat o reclamație!

Volajorul s'a trezit dimineața gol... pușcă! Măine a care s'a trezit și mai de dimineață a avut grije să facă „curățenie”, apoi și-a luat talpașita. Numai că odată cu ea au plecat valiza și hainele volajorului! S'au îndrăgostit de ea pe semne și i-au jurat credință până la... vânzare.

Singurii ochelari au rămas liniștiți pe masă. La întrebătorii ce li s'a luat au declarat cu conștiința împăcată că... n'au văzut nimic suspect!

A doua zi o mare firmă din Capitală a primit o telegramă cu un conținut neobișnuit:

„Sunt încă în viață deși m'am ars și. ras! Si totul ar fi bine de n'ar ști...”

TENEBRAS

MESERIASUL

— SINDICATUL MESERIASILOR PATRONI PIELARI ține ședința de constituire a Cooperativei de Aprovizionare Duminec, 2 Decembrie, orele 9 a. m. Cei cari nu s'au înscris până în prezent pentru repartizarea comenziilor se pot prezenta până Sâmbătă, 1 Decembrie pentru înscriere.

Biuterii, cumpăr. transform. și schimb
Bercovits Francisc
aurar și bijutier — Arad, str. Brătianu 2-4. — Telefon 20-75. 992

ȘTIRELE ECONOMICE

ECONOMATUL MESERIASILOR PATRONI No. 1. comunică, că diferența de preț pe lung Noembrie lei 2000 de persoane și regie Lei 1000 de fiecare carnet este plătit cel mai târziu până la 10 Decembrie a. c. în localul Economatului. Pentru asigurarea bunului mers al economatului, rugăm pe patroni să achite la timp aceste sume. Comitetul.

6 Decembrie — ziua pionerilor. Donati îmbrăcăminte pentru copiii nevoiași!

Cum a deschis politica partidelor istorice drumul spre diktatul dela Viena

— Lupta poporului român împotriva oricărei rămășițe a „ordinei noi” hitleriste — Uneltirile unor cercuri reacționare —

Punctul de vedere al Partidului Comunist Român privind la Ardeal

1 Decembrie, ziua aniversării unirii Ardealului cu România, are, anul acesta, o importanță deosebită.

Intregul popor, fără deosebire de naționalitate, serbează în această zi, odată cu actul dela 1 Decembrie 1918.

lichidarea odiosului arbitraj imperialisto-fascist dela Viena, refacerea unității teritoriale a Ardealului și încadrarea lui în întregime la România democratică.

În ziua de 1 Decembrie poporul român și exprimă recunoștința deosebită față de Uni-

nea Sovietică și față de Armata Roșie.

pentru jertfele făcute în lupta contra coterpitorilor hitleristo-hortysto-salassyși, în lupta pentru eliberarea Ardealului, ca și pentru ajutorul dat României în vederea reîncadrării Ardealului reîntregit la patria mamă.

Poporul român păstrează o veșnică recunoștință luptătorilor români, ostași și ofițeri, cari au luptat alături de eroica Armată Roșie pentru eliberarea Ardealului, neprecupețind nici o jertfă pentru câștigarea victoriei.

Prin aceste uneltiri cu cercurile reacționare imperialiste din afara țării și cu cercurile reacționare maghiare din țară, acești politicieni își arată din nou adevărata lor față de dușmani ai țării și ai poporului.

PACE DURABILA IN BAZINUL DUNAREAN

Partidul Comunist Român consideră că o adevărată pace durabilă în Bazinul Dunărean nu poate fi construită, că independența națională a țărilor mici din centrul Europei nu poate fi asigurată, decât

prin lichidarea oricărei rămășițe a „ordinei noi” hitleriste în Europa, deci prin lichidarea în întregime a arbitrajului dela Viena, ca și a tutu-

ror eticilor reacționare și a rămășițelor joscute din aceste țări.

Partidul Comunist Român salută atitudinea fermă a Uniunii Populare Maghiare din România împotriva uneltirilor reacționare șoviniste-imperialiste și încadrarea sa în lupta forțelor democratice românești pentru democratizarea mai de parte a țării și reconstrucția ei.

Partidul Comunist Român consideră că vechile certuri între Ungaria și România în problema Ardealului

nu pot fi rezolvate prin schimbarea granițelor, ci prin întărirea democrației în aceste două țări.

prin respectarea drepturilor naționale, culturale și economice ale populației maghiare din Ardeal, care trebuie să fie egale cu ale populației românești, și prin colaborarea economică, politică și culturală între cele două popoare, în cadrul marelui familii a popoarelor iubitoare de pace și libertate.

Numai astfel putem avea garanția că aceste două popoare nu vor mai sângera pentru interese străine lor, ci vor putea trăi în pace și prospera prin ajutor reciproc.

Numai astfel este posibilă dezvoltarea economică și culturală înfloritoare a Ardealului în cadrul României noi, democratice și independente.

Comitetul Central al Partidului Comunist Român

Denunțarea pericolului uneltirilor reacționare

Partidul Comunist Român se simte obligat să reamintească întregului popor cauzele care au dus la arbitrajul dela Viena, la despărțirea în două a Ardealului, precum și să denunțe pericolul intern și extern, reprezentat de forțele reacționare care tind la reinvierea, într-o formă sau alta, a acestui arbitraj odios, în dauna celor două popoare, român și maghiar.

Hotărârile și angajamentele democratice luate la Alba Iulia în anul 1918, cu ocazia alipirii Ardealului, au fost călcate de partidele așa zise „istorice” care au tratat Ardealul ca pe o colonie a lor.

Reacțiunea română a mers mână în mână cu reacțiunea maghiară în Ardeal, în asuprirea și exploatarea populației ardelene, fără deosebire de naționalitate.

Pentru a deslășna masele populare ambel reacțiuni au dus o politică naționalistă șovină sau revizionistă, subminând unitatea națională și rezistența întregului popor față de pericolul ce venea din afară, din partea fascismului german, care întindea ghiarele atât asupra poporului român, cât și asupra celui maghiar.

Politica naționalistă de asuprire națională dusă de reacțiunea din România, împingea masele populare maghiare în brațele revizionismului hortyst.

Ura împotriva libertăților cetățenești și naționale practicate de partidele lui Maniu și Brătianu, ura lor față de URSS, și dorința de războiu împotriva ei, au fost firul conducător al politicii acestor partide, care au sprijinit venirea la putere a fascismului, au sprijinit instaurarea dictaturii fasciste și astfel împingerea țării în brațele lui Hitler.

Aceasta explică de ce aceste partide au admis arbitrajul dela Viena, adică șantajul care a prefăcut atât România cât și Ungaria în vasalii Germaniei hitleriste, iar popoarele lor în carne de tun pentru războiul împotriva Națiunilor Unite.

MANIU ȘI BRĂTIANU ALĂTURI DE REACȚIONARIJ MAGHIARI

Partidul Comunist Român ține să sublinieze acest lucru, cu atât mai mult cu cât

Maniu și Brătianu uneltesc și astăzi cu anumite cercuri reacționare maghiare din țară și din Ungaria, ca și cu anumite cercuri reacționare internaționale cari contestă încadrarea Ardealului în România democratică.

Prieteni lui Maniu și Brătianu — prin care acești conspiratori împotriva independenței naționale a poporului român au umplut lumea cu calomnii și încearcă să împiedece încheierea păcii —

sunt legați și cu cercurile reacționare maghiare

și toți împreună se târguiesc asupra Ardealului în scopul de a folosi Ardealul ca trambulină pentru a lovi atât în tânăra democrație românească, cât și în cea maghiară.

Linștea și siguranța Ardealului, munca și pașnică de refacere, sunt turburate de știrile zvonuri provocatoare.

Agencii moșierilor unguri expropriati,

secundați de maniști și brătienști ca și de elementele aflate în slujba reacțiunii străine răspândesc zvonul că America și Africa au l. împotriva încadrării Ardealului în România, că se va face un coridor care va lăsa Ardealul din nou în două, că vor fi date Ungariei câteva județe din trecei etc.

În județele Satu-Mare și Bihor maniștii dau țărănilor cuvinte de ordin să nu mai semene pământul, deoarece aceste județe vor fi cedate ungurilor.

Maniu și Brătianu — cari, alături de Carol și Antonescu, au trădat odată ardealul și au aruncat țara întreagă în brațele Germaniei hitleriste — uneltesc împreună cu reacționarii dela noi și din Ungaria, din slujba forțelor reacționare imperialiste pentru a creea în Ardeal — prin provocări șoviniste sau prin ciotărirea Ardealului — un nou focar de războiu în centrul Europei.

PROTESTUL POPORULUI ROMÂN

Cu ocazia zilei de 1 Decembrie, Partidul Comunist Român protestează, alături de întregul popor, fără deosebire de naționalitate, împotriva uneltirilor reacționare imperialiste cari se pun deacurmezișul unei pace durabile, menite să garanteze dreptul de existență, suveranitate și independență națională tuturor popoarelor, inclusiv celor mici.

Partidul Comunist Român cheamă întregul popor la luptă împotriva încercărilor — ori de unde ar veni ele — de a menține, fie chiar în parte, odiosul arbitraj hitlerist dela Viena.

Partidul Comunist Român înferează uneltirile criminale ale lui Maniu și Brătianu împotriva unității Ardealului și României.

Măsuri pentru prevenirea unei evenuale epidemii

— Înființarea unui spital de contagioși la Arad —

Comitetul de Sănătate al Municipiului Arad a ținut ieri o ședință la Primărie sub președinția d-lui primar Pălincaș Ioan.

Acest comitet este compus din dl. primar Pălincaș dl. dr. Tiriță Romulus medic șef al Municipiului, dl. colonel medic Tataru din partea garnizoanei române, reprezentanți Armatei Roșii, ai autorităților locale, palmele căuis ruricu, din partea bisericii ortodoxe române, reprezentanți comunității culte și reprezentanți școalei.

Scopul acestei ședințe a fost studierea posibilităților înființării unui spital de contagioși la Arad și luarea unor măsuri pentru prevenirea unei eventuale epidemii de tifos exantematic, conform ordinelor Ministerului de Interne.

Sedința a început prin expozeul d-lui Tiriță Romulus și al d-lui colonel medic Tataru, cari au arătat pericolul unei eventuale epidemii și totodată modalitățile practice de combatere.

În concluzie s'a hotărât ca să se pornească o vastă acțiune de deparazitare tuturor celor ce intră în orașul Arad pe orice cale.

Dl. primar Pălincaș Ioan va interveni printr-o adresă la Ministerul de resort pentru ca la cele patru puncte de intrare în oraș, să se aprobe ca pe lângă un polițist și vameș, să fie și un subofiter care să oblige pe cei care vor să intre în Arad să se prezinte la deparazitare.

În gara CFR, deasemeni va fi înființată o comisie compusă din bărbați și femei, care începând de mâine va începe controlul călătorilor sosiți la Arad.

Reprezentantul Armatei Sovietice, a menționat deasemeni că această problemă este foarte serioasă atât pentru populație cât și pentru ostașii Armatei Roșii din localitate și deci trebuie depuse eforturi maxime pentru prevenirea unui flagel, asigurând în același timp tot concursul Armatei Sovietice în această acțiune.

Dl. primar, a menționat că în acest scop concursul Primăriei va fi nelimitat.

Populația Municipiului Arad, este prevenită de a nu primi spre cartiruire nici o persoană din altă localitate, care nu a fost supusă deparazitării.

Deparazitarea să nu fie privită de către cetățeni ca ceva rușinos sau înjositor pentru că e singurul mijloc de a combate tifosul.

Pentru strângerea de fonduri necesare funcționării în bune condițiuni a spitalului de contagioși care în scurt timp va lua ființă, se va interveni deasemeni la minister pentru a se aproba o supra taxă la spectacolele din localitate.

Toți cei care au fost prezenți formeză comitetul de inițiativă în această acțiune. Acest comitet are misiunea de a căuta un local corespunzător unui spital de contagioși și de a îndruma lucrările în acțiunea de prevenire a unei epidemii.

Noua ordine de distribuire a pâinii pentru populația Aradului

— Instrucțiuni pentru brutării —

Pentru reglementarea noului regim al pâinii, Primăria Municipiului Arad, a dat ordonanța Nr. 66, care prevede următoarele:

Toți cetățenii Municipiului Arad, cari nu s'au aprovizionat cu făină pentru pâine și cu cartele individuale, din care nu au fost călcate bonurile de pâine, sunt obligați să se înscrie la una din brutăriile existente pe raza Municipiului Arad

Aceste înscrieri se vor face ca începere dela 30 Noembrie și până la 10 Decembrie a. c., când se vor încheia și depune de către brutării respective la Oficial de Aprovizionare al Municipiului.

Înscrierile se pot face și prin terțe persoane.

Brutării de pe raza Municipiului, vor alege centrele de desfacere a pâinii și sunt obligați să înscrie orice persoană ce

va prezenta cartela de pâine pe anul 1945 și în care există bonurile respective.

Cartelele prezentate se vor stampila de fiecare brutărie sau centru ales de brutar pentru desfacerea pâinii, cu stampila ce va purta denumirea firmei respective. Stampila se va face pe pagina a doua a cartelei.

Modelul de tabele pentru înscrierea cetățenilor se vor putea obține dela Oficial de Aprovizionare Municipal.

Tabelele se vor întocmi în două exemplare din care unul rămâne brutării lui sau centrului, iar unul se va prezenta Primăriei până la 12 Decembrie a. c. Brutării au facultatea să-și aranjeze centrele pentru desfacerea pâinii.

Aceste centre vor avea capacitatea de desfacere pentru maximum 800 rații. Deci vor exista trei tipuri de centre de desfacere: pentru 300 rații, 500 rații și 800 rații. Centrele vor completa numărul îns-

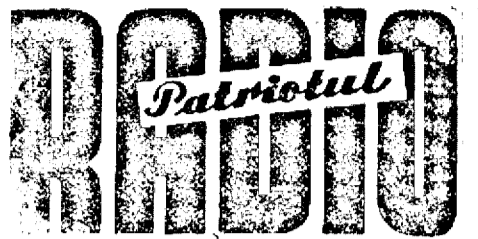
crișilor până la capacitatea fixată pentru ele iar ceia ce se vor prezenta peste acest număr vor fi îndrumați la cel mai apropiat centru pentru desfacerea pâinii.

Toți brutării sunt obligați ca în termen de 48 ore dela apariția prezentei ordonanțe să comunice Oficialului de Aprovizionare și Control al Municipiului, punctele de desfacere a pâinii fabricată de el, indicând cu precizie adresa și tipul centrului în conformitate cu cele de mai sus.

Brutării sunt obligați să amenajeze aceste centre de desfacere, câte sunt necesare pentru ca întreaga cantitate de pâine rezultată din cota de făină alocată să poată fi distribuită numai prin centrele de desfacere.

Partea a doua a acestei ordonanțe și publicăm în numărul zărilor noastre de mâine.

Din faptele de arme ale Regimentului 1 Roșiori, care a luat parte în luptele de eliberare a Ardealului — Regimentul a fost decorat cu Ordinul Mihai Viteazul —

Azi, când sărbătorim aniversarea realității Ardealului la Patria Mamă, ne gândim cu recunoștință și la cei, ce de curând au luptat pentru eliberarea acestui pământ de sub jugul stăpânirii horticid-hitleriste, înfruntând cele mai mari greutăți și mergând până la jertfa vieții.

Mica, dar viteaza Armată Română și-a dat — în războiul antihitlerist — din plin contribuția de sânge alături de glorioasa Armată Roșie pentru eliberarea pământului românesc, cât și pentru eliberarea altor țări. Înțelegându-și menirea și urmând pe Regele Mihai I, rege al României Democratice care prin actul istoric dela 23 August a dat dovadă de curaj și bărbăție, vitoaza Armată Română a întors armele împotriva adevăratului nostru dușman. Faptele glorioase săvârșite în luptele pentru eliberarea Ardealului, cât și faptele glorioase înscrise pentru eliberarea altor țări, au dus faima armatei noastre până dincolo de hotarele țării.

O parte din aceste pagini de glorie înscrise cu sânge în istoria popoarelor, oglindesc și faptele de arme ale regimentului 1 Roșiori din Arad.

CITAT PE COMANDAMENTUL ALIAT...

Regimentul 1 Roșiori, această unitate de feciori ai Banatului, recomplectată în cursul luptelor cu feciori din toate unghiurile țării, a luat parte din plin la toate luptele de pe teatrul de operațiuni din Vest, începând cu luptele pentru eliberarea Ardealului și terminând cu contribuția de eliberarea Ceho-Slovaciei și

înfrângerea definitivă a Germaniei hitleriste.

În toate aceste operațiuni Regimentul 1 Roșiori, luptând din greu cu un inamic dărz și superior în forță într-un teren frământat și acoperit, a știut să-și deschidă drumul victorios peste puternice organizații defensive, peste munți și zăpezi, cucerind izbânzi după izbânzi, care vor rămâne în cartea de vitejie a nemurii.

In operațiunile pentru eliberarea Ardealului, Regimentul 1 Roșiori a luat parte cu recuștință și la luptele de apărare în deșeurile Crișurilor până la sosirea grosurilor trupelor sovietice.

Au urmat apoi luptele dela Mekerek —

Recunoștință vitejilor luptători și slavă eroilor căzuți pentru eliberarea patriei

În cursul acestor lupte au căzut 75 ofițeri, 82 subofițeri, 1680 soldați.

Glorie veșnică lor. Pe tot întinsul destinației parcurse de acest brav regiment mormintele celor căzuți străjuiesc ca un simbol care ne îndeamnă să păzim independența noastră și libertatea pentru care ei și-au jertit viața.

Recunoștință celor ce au luptat împotriva celui mai mare dușman al omenirii. Întorcându-se acasă, pe ei li așteaptă o mare menire.

Tara noastră a fost distrusă până în temelii de aprigul dușman.

Vom putea reface această țară numai dacă — așa cum în tranșee au fost eroii

Salonta—Kótegyan, unde ostașii regimentului au făcut minuni de vitejie. A participat sub ordinul grupului generalului Pliuev la luptele pentru răsturnarea rezistențelor inamice de pe direcția Füzes-Gyarmati—Nagy—Baiom—Nagy — Rabe, Haidu—Szoboszló, până la Tisa.

Cucerind rând pe rând nenumărate localități, acest regiment a luptat eroic, urmărind inamicul până adânc în munții Cehoslovaciei, încheind bilanțul luptelor numai la orașul Prostějov. Pentru aceste fapte vitejești, regimentul a fost citat de două ori pe comandamentul aliat, de două ori pe Armată, de două ori pe Corp de armată și de 5 ori pe divizie.

În afară de aceasta, Reg. 1 Roșiori a fost decorat și cu Ordinul Mihai Viteazul.

ai luptelor — pe ogoare, în fabrici, birouri, vor fi eroii ai muncii. Guvernul Groza a împărțit pământurile moșierilor soldaților întorși de pe front. Ei vor munci pământul lor așa cum n'a mai fost muncit niciodată. Acest guvern luptă astăzi pentru crearea unei situații materiale mai bune pentru toți oamenii muncii, pentru toți salariații din fabrici, u zine birouri.

Să ne încadrăm deci în opera de reconstrucție a țării, inițiată de guvernul Groza pentru binele și propășirea scumpei noastre țări eliberată din mâinile dușmanului cu atâtea jertfe.

(Th. T.)

Casa I. O. V. R. a trecut la Ministerul Asigurărilor Sociale

— Plasarea invalizilor în câmpul muntii — Numai membrii Casei I. O. V. R. vor primi debite C. A. M.

Președinția Consiliului de Miniștri comunică:

Consiliul de Miniștri s'a întrunit sub președinția d-lui dr. Petru Groza, președintele Consiliului de Miniștri.

Consiliul a rezolvat problemele curente la ordinea zilei. Consiliul de Miniștri, împreună cu reprezentanții autorizați ai Confederației Generale a Muncii,

a examinat problemele economice din câmpul muncii.

Consiliul de Miniștri a hotărât trecerea casei IOVR, dela Ministerul de Războiu la Ministerul Asistenței și Asigurărilor Sociale. Guvernul în grija sa pentru îmbunătățirea soartei invalizilor cât și urmașilor celor cari și-au jertit viața pentru binele țării, a hotărât o serie de măsuri pentru realizarea scopului de mai sus:

1. Clasarea rațională și urgentă a invalizilor.

2. Rectificarea greșelilor care s'au produs cu ocazia împroprietăririi.

3. Reintegrarea invalizilor în câmpul muncii, prin plasarea imediată în întreprinderi

și cu deosebire în ateliere anume adaptate posibilităților lor de muncă, precum și prin reeducarea lor profesională.

4. Confectionarea și acordarea de pro teze.

5. Concesionarea debitelor C. A. M. numai membrilor Casei I. O. V. R.

6. Crearea de camine, cantine și alte mijloace de existență în Capitală și marile centre, pentru invalizii cari sunt nevoiți să se deplaseze în interesul rezolvării nevoilor lor.

7. Pentru marii mutilați de războiu s'a hotărât crearea de centre speciale care să le ofere o viață confortabilă în camine înzestrate cu mijloacele necesare pentru asigurarea nevoilor lor trupești și sufletești.

ACCELERAREA CLASĂRII INVALIDIZILOR

Dl. profesor ing. Nicolau, ministrul Asigurărilor Sociale a făcut o declarație azi,

arătând că Liga Operelor Sociale și I. O. V. R. au trecut la departamentul d-sale și vor primi o nouă organizare.

Guvernul a alocat 600 milioane lei pentru acoperirea cheltuielilor ordinatelor și alte 200 milioane pentru orjanii din Moldova.

Deasemenea guvernul a luat măsuri pentru ușurarea existenței a 3000 de studenți săraci și merituoși.

În acțioși ordine de idei, dl. ing. Nicolau a făcut cunoscut că guvernul se îngrijește ca invalizii să ducă o viață demnă, luând o serie de măsuri pentru reeducarea lor.

Ministerul de Războiu a hotărât ca pentru a accelera formatațiile de clasare a invalizilor și a accidentaților, cei interesați își vor înainta cererile Cercului

Teritorial pe raza cărui locuiesc, depunându-le personal sau prin Oficiul IOVR, depe lângă Primăria comunei în care locuiesc; și jăsușorul marșului înregistrat spre a revizui ulterior pentru informarea sau reanunșii vstușii sub arme pot face cereri prin unitățile la care aparțin.

— CAMERA DE MUNCA DIN ARAD convoacă pe această cale pe toți președinții și membrii Comisliilor de Calificări Profesionale pe data de Luni, 3 Decembrie 1945, în localul Camerei de Muncă din Arad, Bul. Carol No. 19, pentru a lua parte la constituirea comisliilor și depunerea jurământului.

LA ORA 12 NOAPTEA

Reacționarii vreau să conturbe prietenia româno-maghiară, — a declarat dl. Tildy Zoltan

BUDAPESTA. Noua adunare națională maghiară s'a întrunit azi. Dl. Tildy Zoltan, președintele Consiliului de Miniștri a vorbit despre programul guvernului și despre politica externă urmată de acest stat. În ceceae privește relațiile cu România, a constatat cu plăcere atitudinea prietenească manifestată prin declarațiile d-lui prim ministru dr. Petru Groza. Sunt convins că dl. dr. Petru Groza este hotărât de a elmina odată pentru totdeauna ura care a inveniat în trecut relațiile între aceste două popoare. Reacțiunea română însă prin diferite manevre încearcă să împiedice această operă. Sperăm însă ca aceste manevre nu-și vor ajunge scopul. Noi dorim să trăim în cele mai bune relații cu România democratică și dorim să ștergem obligativitatea de pașapoarte între cele două țări. Din partea noastră ne obligăm a face tot posibilul de a împiedica ca reacțiunea maghiară să conturbe prietenia între cele două popoare.

PARIS. — Proiectul de naționalizare a institutelor de credit franceze a fost înaintat biroului adunării naționale constituante. Termenii proiectului sunt ținuți în secret. Această lege va trebui să apară până în săptămâna viitoare înainte de deschiderea bursei.

HELSINKI. — În zilele de 4 și 5 Decembrie vor avea loc alegerile municipale din Finlanda. Partidele comuniste și social-democrat au hotărât să meargă împreună la viitoarele alegeri.

MADRID. — Guvernul spaniol a luat nouti măsuri de restricție, întrucât a interzis toate întrunirile organizațiilor ne-fasciste.

ATLANTA. — O delegație de juriști britanici va pleca în Grecia pentru a revizui dosarele deținuților politici din lagăre și pentru a constata dacă tribunalele acționează în mod destul de accelerat.

VIENA. — O delegație a organizației UNIKRA a sosit la Viena.

LONDRA. — Franța nu-și va da consimțământul la formarea unui guvern central în Germania înainte de soluționarea chestiunii cărbunilor din Saar, Ruhr, și Renania.

BELGRAD. — Prezidiulul Suprem al Republicii Federale Jugoslave, a decorat pe mareșalul Tito, pentru meritele sale cu Ordinul Popular cl. I.

NEW-YORK. — Frunțașii celor patru partide sioniste din America au trimis o telegramă președintelui Truman prin care protestează cu indignare contra atitudinii trupelor britanice față de coloniile evrești neînarmate.

SOFIA. — Trupa de artiști din Leningrad a sosit în Bulgaria unde va da mai multe reprezentații în Capitală și în orașele din provincie.

INFORMATIUNI

— PRESEDINTIA CONSILIULUI DE MINISTRI ANUNTA, că azi, 1 Decembrie institutiile publice, fabricile, magaziele, etc. vor lucra. În secolt la ultima oră vor vorbi despre însemnătatea zilei. Se va arbora drapelul național.

— APARAREA PATRIOTICA, SECȚIA MURESEL, aranjează o serbare cu program, ce va avea loc în ziua de 1 Decembrie a. c. în restaurantul „Albina” din Aradul-Nou (fost Korneț). Începutul la orele 8 fix.

— CURS DE LIMBA ESPERANTO LA ARAD. În curând va începe al Arad un curs al limbii esperanto. Amatori să se prezinte pentru înscriere Sâmbătă între orele 15—17 și Duminică între orele 9—11 la biroul Partidului Social-Democrat din Arad (Str. Horia 8).

Ambasadorul sovietic Rodionov va sosi în Grecia

ATHENA. Guvernul Sofiis va anunța în curând măsuri de refacere și redresare economică a țării. Dl. Sofiis, primul ministru al țării, a făcut declarații în fața presei, arătând că Grecia are relații de prietenie cu Anglia și Statele Unite și primește ajutorare din partea organizației U. N. R. A.

A declarat că în curând va sosi în țară dl. Rodionov, ambasadorul noului de Uniunea Sovietică pentru Grecia și prin acest fapt se va îmbunătăți raportul cu această țară. Faptul reînnoșii relațiilor diplomatice cu Uniunea Sovietică va da posibilitate unei dezvoltări mai normale și mai ușoare.

Correspondenții de presă anunță din Grecia că guvernul Sofiis, este sprijinit de către toate elementele democratice din Grecia, inclusiv partidele de stânga.